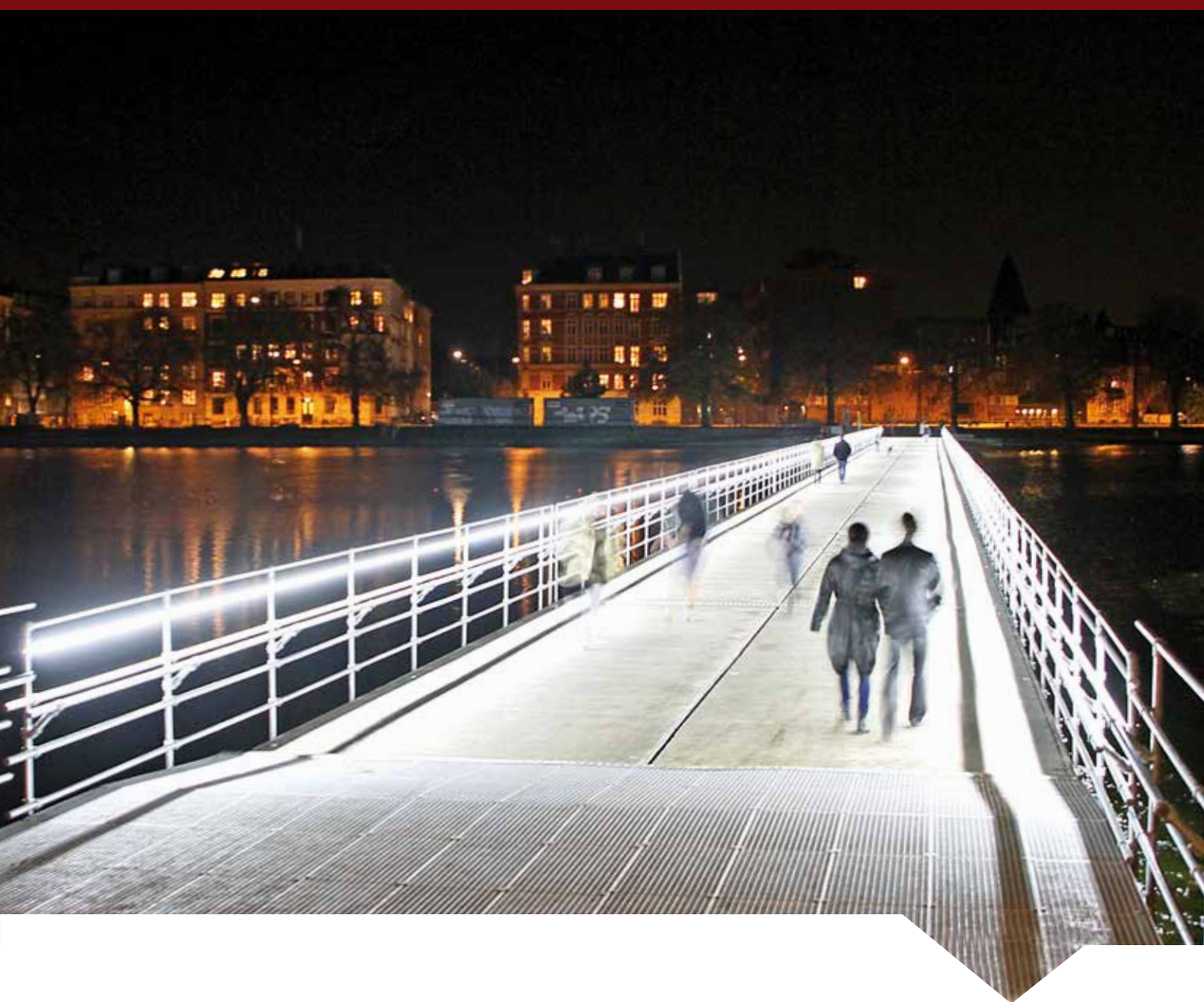

PROGRAM KOMPETENCEUDVIKLINGS DAGE

1.-2. APRIL 2014

TEMA:

CYBER

SAMTÆNKINGSSEKTIONEN

VELKOMMEN TIL ENDNU ET PAR SPÆNDENDE KOMPETENCEUDVIKLINGS-DAGE PÅ KASTELLET

Velkommen til et par inspirerende dage på Kastelet.

Den overordnede ramme er som sædvanligt sikkerheds- og beredskabsområdet og målgruppen er vores frivillige B-medlemmer i samfundsvigtige virksomheder samt samarbejdspartnere.

Denne gang er temaet cyber, som vil blive indrammet med forskellige perspektiver. Formålet med dagene er, at skabe et frit læringsrum for refleksion så deltagerne bagefter kan vende hjem med nye forståelser og indsigter, inspiration og værktøjer – forhåbentligt til gavn for den enkelte samfundsvigtige virksomhed såvel som for samfundets samlede robusthed.

PROGRAM

Tirsdag d. 1. april

- Kl. 09:00 – 09:30: Velkomst (Brigadegeneral Peer Sander Rouff) og intro til dagene (Claus Bjørnelund)
- Kl. 09:30 – 10:30: International Cyber-kriminalitet – i et nutidigt/fremtidigt perspektiv (Troels Ørting)
- Kl. 10:30 – 10:45: Kaffepause
- Kl. 10:45 – 12:15: Tre indlæg på hver 20 minutter; Sikkerheds- og beredskabskultur (Jesper Poulsen-Hansen), Læringsspillet ROBUST i et organisatorisk læringsperspektiv (Asbjørn Molly) og Gamification (Anette Rafen Ottzel). Afslutningsvis plenumdialog og spørgsmål
- Kl. 12:15 – 13:00: Frokost
- Kl. 13:00 – 13:45: Fastholdelse af fokus på sikkerheds- og beredskabsområdet (René Vedø)
- Kl. 13:45 – 14:00: Pause
- Kl. 14:00 – 15:00: Den resiliente virksomhed (Steen Hildebrandt)
- Kl. 15:00 – 15:15: Pause/buffer
- Kl. 15:15 – 15:45: Case 1: Når DSB går ned med IT'en (Niels-Otto Fisker)
- Kl. 15:45 – 16:30: Kommafejl og katastrofer (Rasmus Dahlberg)
- Kl. 16:30 – 16:45: Pause/buffer
- Kl. 16:45 – 17:45: På vej til rummet (Peter Madsen)
- Kl. 17:45 – 18:00: Klargøring til middag
- Kl. 18:00 – 18:30: Uformel middag; Bøf Stroganoff og citronfromage
- Kl. 18:30 – 20:30: Johnnys Corner; En gammel frø beretter - Danmarks Frømandskorps gennem 50 år

Onsdag d. 2. april

- Kl. 08:30 – 08:45: Velkomst og introduktion til dagen
- Kl. 08:45 – 09:30: IKT-infrastruktur, trusler og beredskab (Ejnar Fischer Rigelsen)
- Kl. 09:30 – 10:00: Kaffepause
- Kl. 10:00 – 10:45: Case 2: NETS og cyberangreb (Stig Torsbakken)
- Kl. 10:45 – 11:15: Cybers ontologi (Rasmus Ugilt)
- Kl. 11:15 – 11:45: Cyberwar – hvordan skal vi håndtere truslen? Et filosofisk perspektiv. (Morten Ziethen)
- Kl. 11:45 – 12:30: Frokost
- Kl. 12:30 – 13:15: Kritikalitet og kompleksitet – om begrebet kritisk infrastruktur (Kristian Cedervall Lautau)
- Kl. 13:15 – 13:30: Kaffepause
- Kl. 13:30 – 14:15: Den komplekse organisation (Jacob Christoffer Pedersen)
- Kl. 14:15 – 14:45: Erfaringer fra KRISØV 2013 (Morten Kruckow Velling)
- Kl. 14:45 – 15:00: Pause/buffer
- Kl. 15:00 – 15:45: Hvor stor er cybertruslen egentlig? (Daniel Kristensen og Mikael Grønne)
- Kl. 15:45 – 16:00: Afslutning og evaluering (Claus Bjørnelund)

Praktiske forhold:

- Finder sted på Kastelet 82, Bageriet. Vejvisning på dagene. Parkering med front mod bygningerne
- Tilmelding sendes pr. mail til info@samtaenkning.dk inden fredag d. 28. marts kl. 16:00
- Husk at skrive i tilmeldingen om du deltager til middagen tirsdag aften. Fri påklædning/uniform
- Du er velkommen til at deltage på enkelte indlæg, en halv, hel eller begge dage – giv blot besked herom

International Cyber-kriminalitet – i et nutidigt / fremtidigt perspektiv

Hvilke udfordringer stiller den internationale cyber-kriminalitet os overfor i dag, og hvilke udfordringer kan vi som borgere, organisationer og samfund forvente i løbet de næste 5 – 10 år. Og hvordan kan vi bedst ruste os over for disse udfordringer?

Sikkerhed og beredskabskultur

Forståelsesrammer, fortællinger og fysiske indretninger i forhold til verdens forudsigeligheder er kommet og gået gennem menneskehedens historie, men det moderne beredskab står overfor væsentlige udfordringer. Derfor er der behov for en nye tilgange, der kan tage højde for disse kompleksiteter.

Læringsspillet ROBUST i et organisatorisk læringsperspektiv

Med afsæt i læringspilteorien diskuteres de muligheder, ROBUST har for at styrke sikkerheds- og beredskabskulturen i samfundsvigtige virksomheder. Karl Weicks sensemaking-begreb vil fungere som ramme til at identificere fire indsatsområder som ROBUST kan hjælpe til at styrke.

Gamification

Introduktion til Gamification, der er et begreb udledt af hvordan forståelse for spil og computerspilstruktur kan overføres til ikke-spilrelaterede sammenhænge, for at udnytte deres evne til at skabe mening og drive brugerens motivation. De bedste eksempler ligner hverken computerspil eller underholdning...

Fastholdelse af fokus på sikkerheds- og beredskabsområdet

Indlægsholderen vil på baggrund af egne holdninger og erfaringer give os en indsigt i hvordan emnerne debatteres i direktion- og bestyrelsesregi og afslutningsvist bidrage med holdninger til hvordan man kan sikre og fastholde fokus på sikkerheds- og beredskabsområdet i hele organisationen.

Den resiliente organisation

Resiliens er virksomhedens positive evne til at tilpasse sig til konsekvenserne af ændringer som katastrofer, forårsaget af noget udefra kommende. Indlægsholderen vil indkredse begrebet "den resiliente virksomhed" samt introducere en række tilhørende modeller og principper.

Case 1: Når DSB går ned med IT'en

DSB har dagligt ca. 500.000 rejsende, der alle potentielt kan blive berørt, hvis teknikken helt eller delvist går ned. Konsekvenserne kan være fatale. Indlægsholderen vil fortælle om episoder, hvor teknikken som følge af IT-nedbrud har været nede, hvad der optager DSB når systemerne skal op at køre igen m.m.

Kommafejl og katastrofer

I moderne tætkoblede teknologiske katastrofer er der ofte meget kort fra fejl til konsekvens - og tit et ulige forhold mellem årsager og virkninger. Banaliteter som kommafejl og tanketorsk i softwareprogrammering har gennem historien været uhyggeligt tæt på at få voldsomme og uoverskuelige følger.

På vej til rummet

I juni 2011 brød verdens første amatørbyggede raket lydets hastighed og projektet kom et skridt nærmere målet om at opsende en bemanded rumraket. Bliv inspireret af deres innovative arbejdsmetoder, hvordan tekniske udfordringer håndteres og hvordan man tænker sikkerhed- og beredskab ifm. raketbyggeri.

Foredrag ved Georg Petersen: En gammel frø beretter - Danmarks Frømandskorps gennem 50 år

Se personbeskrivelse på bagsiden

IKT-infrastruktur, trusler og beredskab

Howdan kan man som organisation sikre tilgængelighed til IKT infrastruktur, hvilke muligheder er der for at koordinere og kommunikere i krisesituationer, og kan man som organisation overhovedet sikre sig mod at blive ramt af tekniske nedbrud eller cyberangreb? Indlægget viser, at der altid findes sårbarheder, men giver også bud på tiltag, der kan være med til at styrke organisationens robusthed og IKT infrastruktur.

Case 2: NETS og cyberangreb

NETS har været udsat for flere erkendte cyberangreb. På indlægget vil NETS præsentere deres erfaringer hermed samt hvilke tiltag de har iværksat for at imødekomme fremtidige angreb m.m.

Cybers ontologi

Der gives en intuitiv humanistisk opfattelse om cyber, som gennemsyrrer de flestes opfattelse. Det er næsten umuligt ikke at tænke, at computernetværk repræsenterer deres egen virkelighed. Oplægget forsøger at vise hvor fastgroet denne opfattelse er, og lægger samtidig op til et fundamentalt opgør med den.

Cyberwar – hvordan skal vi håndtere truslen? Et filosofisk perspektiv.

Den gængse måde at forholde sig til truslen fra cyber-space består i at beskytte sig med teknik, men ofte er det tilsyneladende ikke tilstrækkeligt. Derved melder spørgsmålet sig - 'hvad så?'. Indlægget giver ikke svar. I stedet introduceres den tyske filosof Martin Heideggers berømte kritik af teknikken, som peger på, at noget af det farligste ved teknikken er, at vi mennesker tror, vi kan kontrollere, hvordan vi bruger den.

Kritikalitet og kompleksitet – om begrebet kritisk infrastruktur

Samfundet baserer sig på udbuddet af stadig flere funktioner, som bliver tiltagende avancerede og internt afhængige af hinanden. Det betyder, at man ikke længere præcist kan forudsige, hvilke enkeltstående komponenter i et system der er kritiske. I dette oplæg gives en kritik af begrebet kritisk infrastruktur, et bud på hvorfor kritisk infrastruktur er hot i beredskabstænkningen, og måske i retning af potentiel udvej.

Den komplekse organisation

Kompleksitet - hvad er det og hvorfor bliver det mere og mere present og derfor mere og mere relevant at forholde sig til i en organisatorisk sammenhæng? Indlægsholderen vil blandt andet beskrive en klassisk tilgang til kulturforandringer og sammen vil vi drage nogle paralleller til sikkerheds- og beredskabsområdet.

Erfaringer med KRISØV 2013

KRISØV er en tilbagevendende national krisestyringsøvelse, der hvert andet år afprøver om rolle- og ansvarsfordeling, planer, procedurer og samarbejdsrelationer fungerer efter hensigten. I 2013 var cyber-angreb det overordnede scenarie. Indlægsholderen vil fortælle om planlægning, gennemførelse og evaluering med fokus på udbyttet vedrørende bevidsthed og viden om cybertruslen og cybersikkerhed.

Hvor stor er cybertruslen egentlig?

Igennem de senere år har vi hørt om USA's brug af virussen Stuxnet til at forsænke Irans atomprogram, at vestlige statsoverhoveders digitale brug bliver overvåget, og at danske cpr-numre er blevet "stjålet". Men hvor reel er truslen egentlig og hvor meget består frygten kun af frygten selv? Oplægget vil med udgangspunkt i bogen 'Cyberwar will not take place' undersøge, hvad der er teknisk muligt i cyberspace.

PRÆSENTATION AF INDLÆGSHOLDERNE I DEN RÆKKEFØLGE DE OPTRÆDER I PROGRAMMET:

- Troels Ørting** Tiltrådt per 11. januar 2013 chefposten for det nye europæiske center under Europol – European Cyber Crime Centre (EC3). Centerets formål er blandt andet at forebygge og opklare international kriminalitet i cyber-verdenen. Han er tillige vicedirektør i Europol og har tidligere i sin karriere været chefpolitiinspektør og leder af rigspolitiets Nationale Efterforskningsstøttecenter NEC samt operativ chef i PET.
- Jesper Poulsen-Hansen** Antropolog fra Københavns Universitet og partner i virksomheden Gemeinschaft. Jesper arbejder med den kreative udvikling af social robusthed – resiliens – ved at skabe socialt bæredygtige løsninger, der ikke blot minimerer risiko, men som skaber overskud til og gennem lokalsamfund. Jesper har derudover arbejdet med konceptudvikling i forhold til design og tv-tilrettelæggelse.
- Asbjørn Molly** Cand.mag. og studieadjunkt ved Institut for Læring og Filosofi, AAU. Fagkoordinator på Master i Organisatorisk Coaching og Læring. Selvstændig organisations- og ledelseskonsulent. Syv års erfaring som chefkonsulent i Rambøll Management. Medforfatter til en lang række bøger og artikler.
- Anette Rafen Ottzen** Uddannet Kandidat fra ITU. Specialist inden for gamification og sociale medier. Er fast del af det digitale panel 'Digital Builders' og arbejder til hverdag på projektbasis med rådgivning, senest for læringspil-leverandøren Serious Games Interactive.
- René Vedø** 35 års erfaring på executive niveau (direktør og bestyrelsesposter) fra store danske virksomheder i ind- og udland, herunder ØK, ISS, Falck, G4F, NESA, Dong Energy og rederiet Fønix. Har haft ansvarsområder inden for logistik, General Management, Innovation, Kundeservice, IT, akquisitioner m.m.
- Steen Hildebrandt** Ph.d. og professor i organisations- og ledelsesteori på Institut for Marketing og Organisation, Aarhus Universitet. Har forsket i ledelses- og organisationssteori, styringsmodeller og deres implementering, kvalitetsledelse, lærende organisationer, forandringsledelse m.m. Har modtaget flere priser for sin forskning og i ti år valgt til årets bedste MBA-underviser.
- Niels-Otto Fisker** Uddannet journalist og pressechef i DSB. Har i en årrække rådgivet rigspolitichefen og rigspolitiets øvrige ledere i mediesager. Tidligere har Niels-Otto Fisker været redaktør, vært og reporter på en række krimi- og nyhedsprogrammer på DR og TV2, hvor han havde ansvar for den daglige ledelse, programindhold m.m.
- Rasmus Dahlberg** Fiktionsforfatter, historiker, oplægsholder, ekstern lektor og ph.d. stipendiat ved COPE (KU) og Beredskabsstyrelsen. Forfatter til bl.a. "Den menneskelige faktor" (2004), "Små og store ulykker" (2008) og "100 år med katastrofer" (efterår 2012). Aktiv samarit i Røde Kors og uddannet frivilligkoordinator i Beredskabsforbundets katastrofeorganisation.
- Peter Madsen** Baggrund som ubådsbygger og har siden sin barndom været fascineret af verdenen under havet. Den sidste og største ubåd som Peter har tegnet, er UC3 Nautilus, der er 17,8 m lang og vejer 40 tons. Han arbejder på at blive den første dansker der flyver ud i rummet med en raket han selv har bygget.
- Georg H. Petersen** Som 16 årig søgte Georg Petersen fra Ålborg ind til Søværnet. Dette blev starten på 44 års spændende oplevelser med sejlads, frømandsudannelse og efterfølgende samarbejde med en række udenlandske specialstyrker som tyske frømand, amerikanske SEAL og Special Forces samt engelske SAS styrker m.fl. I Frømandskorpset bestred Georg alle funktioner fra yngste frømand til at være chef i perioder.
- Ejnar Fischer Rigelsen** Uddannet officer i Beredskabsstyrelsen og datanom. Har i mere end 22 år arbejdet med beredskab og krisestyring. Før sin ansættelse i Center for Cybersikkerhed, bl.a. arbejdet i det fælleskommunale Beredskab Storkøbenhavn. Hovedvægten har været på beredskabsplanlægning, telekommunikation, IKT o.a.
- Stig Torsbakken** Chef for "Information Security Operations" i NETS. Knap 10 års erfaring inden for IT-sikkerhed med specialisering i "Incident Response" og sikkerhedsmonitoring. Har master i Informatik på Oslo Universitet fra tidligere og netop afsluttet en master i ledelse.
- Rasmus Ugilt** Ph.d. i filosofi fra Aarhus Universitet. Adjunkt i filosofi ved Aarhus Universitet. Forsker i filosofihistorie og moderne kontinentalfilosofi. Forsker i terrorisme og anti-terrorisme med særligt fokus på samfundets reaktioner på terrorismen. Han har blandt andet udgivet bogen "The Metaphysics of Terror".
- Morten Ziethen** Ph.d. i filosofi fra Aarhus Universitet. Adjunkt i anvendt filosofi ved Aalborg Universitet. Forsker i filosofihistorie og moderne kontinentalfilosofi. Forsker i forholdet mellem frihed, selvbevidsthed og refleksivitet. Har skrevet flere artikler, kapitler og bøger inden for det filosofiske område.
- Kristian Cedervall Lautau** Ph.d. og adjunkt ved Det Juridiske Fakultet, Københavns Universitet. Forsker i koblinger mellem ret og katastrofer, ofte i tværvidenskabelig belysning. Hans nuværende forskningsprojekt handler om reguleringen af indsatser imod olieforurening i Arktis.
- Jacob Christoffer Pedersen** Direktør i konsulentvirksomheden Incento. Jacobs særlige fokus er begrebet kompleksitet og organisationer opfattet som komplekse systemer. Sin praktiske erfaring har Jacob fået som leder og personaleansvarlig i det private erhvervsliv, hvor han igennem 10 år bl.a. har stået i spidsen for adskillige forandringsprocesser.
- Morten Kruckow Velling** Specialkonsulent i Beredskabsstyrelsens Center for Beredskabsplanlægning og Krisestyring (CBK). Blandt andet arbejdet med evaluering af indsatser under øvelser og virkelige hændelser, helhedsorienteret beredskabsplanlægning, klimatilpasning, risiko- og sårbarhedsanalyse, trusselsvurderinger m.m. Morten har en mastergrad i strategiske studier fra University of Hull i UK.
- Mikael Raahauge og Daniel Kristiansen** Mikael Raaskou Grønne, 24 år bachelorstuderende på Katastrofe- og risikomanagement (KRM). Konstabel i Hæren og udsendt på ISAF 9 i 2010, som ambulancemand. Bestyrelsesmedlem i Netværk for Strategiske Studier på Københavns Universitet. Daniel Sune Kristensen, 28 år, bachelorstuderende på KRM. Sergent ved militærpolitiet, KFOR21 i 2009. Mikael og Daniel var i 2013 i praktik ved Samtækningssektionen.

Samtækningssektionen

Søkvæsthuset

Overgaden Oven Vandet 62B, 1415 København K

